

LIETUVOS RESPUBLIKOS
APLINKOS MINISTRO IR
VALSTYBINĖS MAISTO IR VETERINARIJOS TARNYBOS
DIREKTORIAUS
Į S A K Y M A S

DĖL LAUKINIŲ GYVŪNŲ NAUDOJIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2011 m. birželio 30 d. Nr. D1-533/B1-310

Vilnius

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatymo (Žin., 1997, Nr. [108-2726](#); 2010, Nr. [81-4218](#)) 4 straipsnio 3 dalies 11 punktu:

1. T v i r t i n a m e Laukinių gyvūnų naudojimo taisykles (pridedama).

2. P r i p a ž į s t a m e netekusiais galios:

2.1. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2002 m. gegužės 16 d. įsakymą Nr. 250/224 „Dėl Laukinių gyvūnų paėmimo iš buveinių zoologinėms kolekcijoms sudaryti ir šių kolekcijų registravimo tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [60-2478](#));

2.2. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2002 m. spalio 2 d. įsakymą Nr. 519/449 „Dėl Laukinių gyvūnų laikymo nelaisvėje taisyklių patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2002 m. gegužės 16 d. įsakymo Nr. 250/224 pakeitimo“ (Žin., 2002, Nr. [100-4456](#));

2.3. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2004 m. gruodžio 22 d. įsakymą Nr. D1-663/B1-1098 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2002 m. gegužės 16 d. įsakymo Nr. 250/224 „Dėl Laukinių gyvūnų paėmimo iš buveinių zoologinėms kolekcijoms sudaryti ir šių kolekcijų registravimo tvarkos patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2004, Nr. [188-7026](#));

2.4. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2006 m. sausio 16 d. įsakymą Nr. D1-24/B1-37 „Dėl aplinkos ministro ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2002 m. gegužės 16 d. įsakymo Nr. 250/224 „Dėl Laukinių gyvūnų paėmimo iš buveinių zoologinėms kolekcijoms sudaryti ir šių kolekcijų registravimo tvarkos patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2006, Nr. [10-389](#));

2.5. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2009 m. balandžio 17 d. įsakymą Nr. D1-169/B1-183 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2002 m. gegužės 16 d. įsakymo Nr. 250/224 „Dėl Laukinių gyvūnų paėmimo iš buveinių zoologinėms kolekcijoms sudaryti ir šių kolekcijų registravimo tvarkos patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2009, Nr. [46-1825](#))

2.6. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. sausio 8 d. įsakymą Nr. D1-9/B1-12 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2002 m. spalio 2 d. įsakymo Nr. 519/449 „Dėl Laukinių gyvūnų laikymo nelaisvėje taisyklių patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2002 m. gegužės 16 d. įsakymo Nr. 250/224 pakeitimo“ pakeitimo“ (Žin., 2008, Nr. [6-227](#));

2.7. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2009 m. gegužės 5 d. įsakymą Nr. D1-253/B1-200 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2002 m. spalio 2 d. įsakymą Nr. 519/449 „Dėl Laukinių gyvūnų laikymo nelaisvėje taisyklių patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Valstybinės maisto ir veterinarijos

tarnybos direktoriaus 2002 m. gegužės 16 d. įsakymo Nr. 250/224 pakeitimo“ pakeitimo“
(Žin., 2009, Nr. [53-2128](#)).

APLINKOS MINISTRAS

GEDIMINAS KAZLAUSKAS

VALSTYBINĖS MAISTO IR VETERINARIJOS
TARNYBOS DIREKTORIUS

JONAS MILIUS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir
Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos
direktorius

2011 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. D1-
533/B1-310

LAUKINIŲ GYVŪNŲ NAUDOJIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Laukinių gyvūnų naudojimo taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato laukinių gyvūnų laikymo nelaisvėje (aptvaruose, voljeruose ar kituose statiniuose) sąlygas ir priežiūros reikalavimus, zoologinių kolekcijų sudarymo, papildymo reikalavimus; laukinių gyvūnų paėmimo iš buveinių (išskyrus medžioklę ir žvejybą) ir laukinių gyvūnų naudojimo mokslo, mokymo, švietimo, estetikos tikslams reikalavimus; reikalavimus laukinių gyvūnų paėmimui iš buveinių globos ir gydymo tikslais; reikalavimus laukinių gyvūnų kryžminimui ir veisimui, ir išleidimui į laisvę.

2. Medžioklę reglamentuoja Lietuvos Respublikos medžioklės įstatymas (Žin., 2002, Nr. [65-2634](#)) ir Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklės, patvirtintos aplinkos ministro 2000 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 258 (Žin., 2000, Nr. [53-1540](#); 2010, Nr. [110-5652](#)).

3. Žvejybą reglamentuoja Lietuvos Respublikos mėgėjiškos žūklės įstatymas (Žin., 2004, Nr. [118-4395](#)), Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymas (Žin., 2000, Nr. [56-1648](#); 2004, Nr. [73-2527](#)), Mėgėjiškos žūklės taisyklės, patvirtintos aplinkos ministro 2005 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. D1-337 (Žin., 2005, Nr. [85-3189](#)), Licencinės žūklės organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašas, patvirtintas aplinkos ministro 2005 m. vasario 10 d. įsakymu Nr. D1-75 (Žin., 2005, Nr. [24-784](#)), Verslinės žvejybos Lietuvos žuvininkystės vidaus vandens telkiniuose taisyklės, patvirtintos aplinkos ministro 2005 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. D1-267 (Žin., 2005, Nr. [69-2484](#); 2010, Nr. [29-1365](#)), Specialiosios žvejybos vidaus vandenyse tvarkos aprašas, patvirtintas aplinkos ministro 2009 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. D1-331 (Žin., 2009, Nr. [74-3031](#)), Specialiosios žvejybos jūrų vandenyse taisyklės, patvirtintos žemės ūkio ministro 2008 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. 3D-630 (Žin., 2008, Nr. [141-5599](#)), Verslinės žvejybos Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir priekrantės žvejybos specialieji reikalavimai, patvirtinti žemės ūkio ministro 2005 m. sausio 12 d. įsakymu Nr. 3D-20 (Žin., 2005, Nr. [7-210](#), 2009, Nr. 19-773).

4. Vynuoginių sraigių išteklių naudojimą reglamentuoja Vynuoginių sraigių išteklių naudojimo taisyklės, patvirtintos aplinkos ministro 2007 m. kovo 20 d. įsakymu Nr. D1-164 (Žin., 2007, Nr. [35-1290](#)).

5. Invazinių rūšių populiacijų kontrolę ir naikinimą reglamentuoja Invazinių rūšių organizmų kontrolės ir naikinimo tvarka, patvirtinta aplinkos ministro 2002 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. 352 (Žin., 2002, Nr. [81-3505](#)).

6. Saugomų rūšių laukinius gyvūnus laikyti nelaisvėje, naudoti, veisti ir išleisti į aplinką, paimti iš buveinių leidžiama laikantis Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto aplinkos ministro 2010 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-622 (Žin., 2010, Nr. [87-4617](#)), reikalavimų.

7. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

Iškamša – techninėmis priemonėmis atkurta gyvūno ar jo dalių anatominė forma naudojant gyvūno kailį ar odą, taip pat kitoks viso gyvūno ar jo dalies preparatas (sausas ar panardintas į konservuojantį tirpalą).

Laisvėje esančių laukinių gyvūnų paėmimas iš buveinių – bet koks gyvū laukinių gyvūnų gaudymas, rinkimas, sumedžiojimas, sužvejojimas, sugavimas tam pritaikytomis priemonėmis ar be jų, gyvūnus numarinant arba nenumarinant (toliau – Paėmimas). Paėmimu

laikomas ir laukinių gyvūnų sunaikinimas.

Laukinių gyvūnų žymėjimas – jų ženklavimas metaliniais ir/ar plastikiniais žiedais, įvairių konstrukcijų prie kūno tvirtinamais ženklais, dažymas specialiais dažais, tatuiravimas, atskirų kūno dalių ar plunksnų iškarpymas, žymių padarymas kūne, mikroschemų po oda įvedimas, radijo siūstuvų pritvirtinimas siekiant palengvinti gyvūnų vėlesnį identifikavimą bei stebėjimą.

Zoologinė kolekcija – apibūdintų, sistematizuotų ir paruoštų saugoti mokslinę, istorinę, pažintinę ir estetinę vertę turinčių gyvūnų (laikomų zoologijos soduose, okeanariumuose, akvariumuose, insektariumuose bei terariumuose) ir negyvų gyvūnų, jų dalių, gyvybinės veiklos produktų ir preparatų rinkiniai, taip pat iškamšų, kailių, lizdų, kiaušinių, moliuskų kriauklių rinkiniai.

Zoologinės kolekcijos tvarkytojai – fiziniai ir juridiniai asmenys, kitos organizacijos, jų atstovybės ir filialai, teisėtai valdantys ir naudojantys zoologinę kolekciją.

8. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatyme (Žin., 1997, Nr. [108-2726](#); 2010, Nr. [81-4218](#)), Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme (Žin., 1997, Nr. [108-2727](#); 2009, Nr. [159-7200](#)), Lietuvos Respublikos gyvūnų globos, laikymo ir naudojimo įstatyme (Žin., 1997, Nr. [108-2728](#)), Lietuvos Respublikos medžioklės įstatyme ir kituose teisės aktuose.

II. LAUKINIŲ GYVŪNŲ LAIKYMAS NELAISVĖJE IR IŠLEIDIMAS Į LAISVĘ

9. Fiziniai ar juridiniai asmenys, kitos organizacijos, jų atstovybės ir filialai (toliau – Asmenys), norintys voljeruose, aptvaruose ar kituose statiniuose laikyti laukinius gyvūnus, privalo gauti leidimą laikyti nelaisvėje laukinius gyvūnus (toliau – Leidimas) (Taisyklių 1 priedas).

10. Leidimą išduoda Aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentai (toliau – RAAD) pagal kontroliuojamą teritoriją. Leidimas laikyti nelaisvėje laukinius gyvūnus išduodamas neterminuotam laikui.

11. Leidimas nereikalingas šiais atvejais:

11.1. laikant namuose (bute ar name) laukinius gyvūnus, nekeliančius grėsmės žmonių gyvybei ir sveikatai;

11.2. laikant ir veisiant ir auginant gyvūnus (graužikus, įvairių rūšių vabzdžius ir kt.), skirtus zoologijos soduose bei aptvaruose, voljeruose ar kituose statiniuose laikomiems laukiniams gyvūnams šerti;

11.3. laikant, veisiant naminius gyvūnus (arklius, karves, jakus, avis, ožkas, kiaules, kates, šunis, asilus, kupranugarius, lamas, alpakas, triušius, vištas, antis, žąsis, kalakutus, patarškas, uolinius karvelius, kanarėles, bites, šilkverpius ir kitus istoriškai domestikuotus gyvūnus);

11.4. laikant ir veisiant kailinius žvėrelius (kanadines audines, rudąsias lapes, poliarines lapes, usūrinčius šunis, nutrijas bei jų įvairius hibridus), kai šie žvėreliai veisiami ir auginami specializuotuose ūkiuose (fermose) ūkiniais tikslais;

11.5. teisės aktų nustatyta tvarka laikant ir veisiant laboratorinius (bandomuosius) gyvūnus, kurie naudojami eksperimentams ar kitiems moksliniams tikslams;

11.6. prekiaujant laukiniais gyvūnais specializuotuose gyvūnų prekybos vietose, kurioms išduotas leidimas prekiauti laukiniais gyvūnais pagal Prekybos laukiniais gyvūnais taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro, Muitinės departamento prie Finansų ministerijos ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2002 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. 658/831/743 (Žin., 2002, Nr. [125-5690](#); 2004, Nr. 85-3097);

11.7. laikant nelaisvėje laukinius gyvūnus turint Aplinkos apsaugos agentūros (toliau – AAA) išduotą leidimą įkurti zoologijos sodą pagal Leidimų zoologijos sodams įkurti išdavimo ir zoologijos sodų tvarkymo ir kontrolės tvarkos aprašą, patvirtintą aplinkos ministro 2011 m. sausio 5 d. įsakymu Nr. D1-18 „Dėl Leidimų zoologijos sodams įkurti

išdavimo ir zoologijos sodų tvarkymo ir kontrolės tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. [5-172](#)).

12. Draudžiama Asmenims nelaisvėje laikyti:

12.1. laukinius paukščius rūšių, natūraliai paplitusių Europos Sąjungos valstybių narių Europinėje teritorijoje, ir kurios pagal Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklės nepriskiriamos medžiojamiesiems gyvūnams ir joms nenustatytas leistinas jų medžiojimo terminas, išskyrus atvejus, kai šie paukščiai buvo paimti iš gamtos vadovaujantis Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašo reikalavimais, arba išsiriti iš kiaušinio nelaisvėje, kaip ir jų abu tėvai, arba buvo įgyti vadovaujantis Prekybos laukiniais gyvūnais taisyklėmis, ir yra jų teisėtą įsigijimą patvirtinantys dokumentai;

12.2. visų rūšių laukinius gyvūnus, nurodytus Draudžiamų laikyti nelaisvėje laukinių gyvūnų rūšių sąrašė (Taisyklių 2 priedas), išskyrus atvejus, kai šie gyvūnai yra teisėtai įgyti iki 2009 m. rugsėjo 1 d. (krokodilai – iki Taisyklių įsigaliojimo dienos), arba jie laikomi mokslo ir mokymo įstaigose ar zoologijos soduose, turinčiuose išduotą leidimą įkurti zoologijos sodą, nurodytą Leidimų zoologijos sodams įkurti išdavimo ir zoologijos sodų tvarkymo ir kontrolės tvarkos apraše, arba buvo laikinai paimti globos tikslais vadovaujantis Laukinės gyvūnijos įstatymu;

12.3. laukinių gyvūnų hibridus, jų palikuonis, išskyrus atvejus:

12.3.1. kai šie gyvūnai kryžminami mokslinių tyrimų tikslais ir turint AAA leidimą naudoti laukinius gyvūnus kryžminimui, išduotą vadovaujantis Taisyklių VI skyriaus reikalavimais;

12.3.2. kai šie gyvūnai buvo įgyti iki 2009 m. rugsėjo 1 d. ir yra jų teisėtą įsigijimą patvirtinantys dokumentai, nurodyti Prekybos laukiniais gyvūnais taisyklėse (toliau – Teisėtą įsigijimą patvirtinantys dokumentai). Tolesnis šių gyvūnų veisimas leidžiamas tik turint AAA leidimą naudoti laukinius gyvūnus kryžminimui, išduotą vadovaujantis Taisyklių VI skyriaus reikalavimais.

13. Asmenys, ketinantys laikyti laukinius gyvūnus nelaisvėje, atitinkamam RAAD pagal numatomą aptvaro, voljero ar kito statinio buvimo vietą pateikia nustatytos formos prašymą (Taisyklių 3 priedas) Leidimui laikyti nelaisvėje laukinius gyvūnus gauti. Prie prašymo pateikiamos žemės (statinio) naudojimo teisėtumą įrodančių dokumentų kopijos. Jeigu aptvarą ar voljerą numatoma įrengti miške, pateikiamas savivaldybės vykdomosios institucijos sprendimas apriboti fizinių asmenų lankymąsi toje teritorijoje.

14. Jeigu pareiškėjas pateikia neišsamų prašymą arba pateikia ne visą informaciją, kurios reikia Leidimui išduoti, RAAD per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos praneša pareiškėjui raštu arba el. paštu apie būtinybę pateikti trūkstamą informaciją ir apie tai, kad terminas Leidimui išduoti skaičiuojamas nuo visų patikslintų duomenų ir reikiamos informacijos Leidimui išduoti gavimo dienos.

15. RAAD per 5 darbo dienas nuo Asmens prašymo išduoti Leidimą ir kitų dokumentų gavimo dienos raštu kreipiasi į teritorinę valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybą (toliau – teritorinė VMVT), kurios kontroliuojamoje teritorijoje numatoma laikyti nelaisvėje laukinius gyvūnus, dėl informacijos apie užkrečiamųjų ligų padėtį toje teritorijoje. Teritorinė VMVT per 5 darbo dienas nuo RAAD kreipimosi pateikia informaciją (raštu arba el. paštu) apie užkrečiamųjų ligų židinių buvimą šioje teritorijoje, teritorijos tinkamumą / netinkamumą laikyti šioje teritorijoje laukinius gyvūnus; jeigu teritorija netinkama laikyti laukinius gyvūnus, nurodomos priežastys.

16. Jeigu aptvarą ar voljerą numatoma įrengti valstybinio rezervato buferinės apsaugos zonoje, valstybiniame parke ar draustinyje ar jų buferinės apsaugos zonose, biosferos rezervate ar biosferos poligone, atkuriamajame sklype ar Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoje (toliau – saugoma teritorija), RAAD, prieš išduodamas Leidimą, turi suderinti Leidimo sąlygas su atitinkamos saugomos teritorijos direkcija (kai saugoma teritorija neturi direkcijos – su ta direkcija, kuriai ji yra priskirta pagal Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2006 m. birželio 16 d. įsakymu Nr.

103V nustatyta nacionalinių saugomų teritorijų ir „Natura 2000“ tinklo teritorijų paskirstymą saugomų teritorijų direktijoms). RAAD per 5 darbo dienas nuo Asmens prašymo išduoti Leidimą ir kitų dokumentų gavimo dienos raštu kreipiasi į šios saugomos teritorijos direktiją dėl Leidimo išdavimo ir sąlygų. Saugomos teritorijos direktija per 5 darbo dienas nuo RAAD kreipimosi pateikia informaciją (raštu arba el. paštu) dėl pritarimo išduoti Leidimą, dėl Leidimo išdavimo sąlygų arba pateikia motyvuotą atsakymą, dėl kokių priežasčių Leidimas negali būti išduotas. Saugomos teritorijos direktija, pritarinama (nepritardama) Leidimo išdavimui, atsižvelgia į tai:

16.1. ar aptvaro ar voljero vietos ir medžiagų pasirinkimas neprieštarauja valstybinio parko apsaugos reglamentui, kitiems veiklą teritorijoje reglamentuojantiems dokumentams;

16.2. ar aptvaro ar voljero įrengimo vietoje nėra saugomų augalų rūšių augaviečių ar saugomų gyvūnų rūšių veisimosi ar maitinimosi vietų;

16.3. ar įrengiant aptvarą ar voljerą nebus užtvirtos vandens telkinių pakrantės ir bus užtikrinta asmenų teisė laisvai praeiti vandens telkinių pakrančių apsaugos juostomis;

16.4. ar įrengiant aptvarą ar voljerą nebus užtvirti keliai ir priėjimai prie vandens telkinių, rekreacinių teritorijų, kitų saugomoje teritorijoje lankytinų objektų.

17. Gavęs teritorinės VMVT ir saugomos teritorijos direktijos (jeigu reikia) informaciją, RAAD per 10 darbo dienų išduoda Leidimą arba priima kitą motyvuotą sprendimą dėl Leidimo ir pateikia motyvuotą atsakymą raštu arba el. paštu.

18. Pateiktų dokumentų kopijos ir Leidimo kopijos paliekamos ir saugomos Leidimą išdavusiame RAAD, kol Leidimas galioja, ir ne mažiau kaip penkerius metus panaikinus Leidimo galiojimą. RAAD Leidimus registruoja Leidimų išdavimo registre popierine arba skaitmenine laikmena, kuri yra saugoma 75 metus. Leidimų išdavimo registre nurodomas Leidimo numeris, išdavimo / panaikinimo data, kam išduotas Leidimas, kokioms gyvūnų rūšims laikyti.

19. Aptvaruose, voljeruose ar kituose statiniuose numatomų laikyti laukinių gyvūnų laikymo tikslai (veisimas, eksponavimas ir pan.) įrašomi į RAAD išduotą Leidimą. Į Leidimą gali būti įrašomos papildomos sąlygos (pvz., data, iki kurios RAAD turi būti pateikti duomenys apie laikomas laukinių gyvūnų rūšis, individų skaičių, rūšių perkėlimą į kitą vietą, numatomą aptvarų, voljerų ar kitų statinių likvidavimą ir kt.).

20. Leidimas laikyti nelaisvėje laukinius gyvūnus išduodamas atsižvelgus į aptvarų, voljerų ar kitų statinių dydį ir kitus parametrus, į teritorijos gamtines sąlygas bei numatomų juose laikyti laukinių gyvūnų biologines savybes ir individų skaičių, laikantis laukinių gyvūnų laikymo nelaisvėje reikalavimų, nustatytų Taisyklių 4 priede. Aptvaro, voljero ar kito statinio įrengimo vieta ir forma turi būti parenkama taip, kad nesuardytų nusistovėjusių laisvėje gyvenančių laukinių gyvūnų migracijos kelių. Jeigu aptvaras, voljeras ar kitas statinys įrengiamas medžioklės plotuose, RAAD informuoja atitinkamų medžioklės plotų naudotoją.

21. Leidimas išduodamas ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo prašymo ir kitų reikalingų dokumentų gavimo dienos. Priėmus sprendimą dėl Leidimo neišdavimo ar panaikinimo, Asmuo informuojamas per 5 darbo dienas, nurodant tokio sprendimo motyvus.

22. Leidimo turėtojas, laikantis ar veisiantis gyvūnus maistui, kailiams, vaistams ir kitai produkcijai gauti, darbo ir kitais ūkininkavimo tikslais, turi juos registruoti vadovaujantis Ūkinių gyvūnų registravimo ir ženklavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. 3D-234 (Žin., 2003, Nr. [60-2734](#); 2010, Nr. [6-267](#)).

23. Leidimo nelaisvėje laikyti laukinius gyvūnus galiojimas panaikinamas, kai:

23.1. nesilaikoma Taisyklių ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių laukinės gyvūnijos naudojimą, reikalavimų;

23.2. Leidimo turėtojo prašymu.

24. Leidimas panaikinamas RAAD direktoriaus įsakymu.

25. Leidimo turėtojas apie Leidimo panaikinimą informuojamas raštu arba el. paštu per 3 darbo dienas nuo Leidimo panaikinimo datos.

26. Įrengus aptvarą ar voljerą miške, aptvaro ar voljero naudotojas privalo įrengti

informacinius ženklus dėl apriboto lankymosi aptvaro ar voljero teritorijoje.

27. Aptvarų, voljerų ar kitų statinių naudotojas organizuoja ir atlieka darbus, susijusius su aptvarų, voljerų ar kitų statinių įrengimu, ir naudoja aptvarus, voljerus ir kitus statinius laukiniams gyvūnams laikyti, vadovaudamasis Saugomų teritorijų įstatymu (Žin., 1993, Nr. [63-1188](#); 2001, Nr. 108-3902), Laukinės gyvūnijos įstatymu, Gyvūnų globos, laikymo ir naudojimo įstatymu, Statybos techniniu reglamentu STR1.01.07:2010 „Nesudėtingi statiniai“, patvirtintu aplinkos ministro 2010 m. rugsėjo 27 d. įsakymu Nr. D1-812 (Žin., 2010, Nr. [115-5903](#)), šiomis Taisyklėmis bei kitais teisės aktais.

28. Laukiniai gyvūnai laikomi nelaisvėje pagal Taisyklių 4 priede nustatytus reikalavimus.

29. Kai laukiniai gyvūnai yra pervežami Lietuvos Respublikos teritorijoje į aptvarus, voljerus ar kitus statinius, gabenant būtina turėti Veterinarijos pažymėjimą, kurio forma patvirtinta Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2006 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. B1-387 „Dėl Veterinarijos pažymėjimo formos patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. [70-2609](#); 2010, Nr. [110-5660](#)). Iš kitų šalių įvežami laukiniai gyvūnai turi turėti teisės aktais nustatyta tvarka išduotą veterinarijos sertifikatą.

30. Laikomi nelaisvėje saugomų rūšių laukiniai gyvūnai privalo būti pažymėti vadovaujantis Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašo reikalavimais.

31. Įsigijus laikymui aptvaruose, voljeruose ar kituose statiniuose Lietuvos teritorijoje natūraliai negyvenančius laukinius gyvūnus, būtina turėti jų kilmę (t. y. paėmimo iš gamtinės aplinkos, išveisimo ar įvežimo į Lietuvos Respubliką aplinkybes) ir Teisėtą įsigijimą patvirtinančius dokumentus. Įvežant juos iš kitų valstybių, būtina turėti leidimus, išduotus pagal Prekybos laukiniais gyvūnais taisyklių, reikalavimus.

32. Aptvaruose, voljeruose ar kituose statiniuose laikomų gyvūnų gausa gali būti reguliuojama pagal Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklėse nustatytus reikalavimus dėl leidžiamų medžioklės įrankių ir priemonių naudojimo, saugaus elgesio medžioklės metu reikalavimus.

33. Aptvaruose, voljeruose ar kituose statiniuose nugaišę laukiniai gyvūnai turi būti tvarkomi vadovaujantis 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1069/2009, kuriuo nustatomos žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių sveikumo taisyklės ir panaikinamas reglamentas (EB) Nr. 1774/2002 (OL 2009 L 300, p. 1).

34. Aptvaruose, voljeruose ar kituose statiniuose išauginti Lietuvos gamtoje natūraliai gyvenančių laukinių gyvūnų rūšių gyvūnai gali būti perkelti tik laikantis Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo tvarkos, patvirtintos aplinkos ministro 2002 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. 352 (Žin., 2002, Nr. [81-3505](#)).

35. Aptvaruose, voljeruose ar kituose statiniuose išauginti gyvūnų hibridai, svetimžemių ir invazinių laukinių gyvūnų rūšių gyvūnai bei Lietuvos teritorijoje natūraliai negyvenę laukiniai gyvūnai negali būti išleidžiami į laisvę.

36. Ištrūkus į laisvę laukiniams gyvūnams, aptvarų, voljerų ar kitų statinių naudotojai privalo nedelsdami pranešti atitinkamam RAAD ir policijai apie kiekvieną nelaisvėje laikytą ir į laisvę ištrūkusį laukinių gyvūnų pabėgimo atvejį. Gyvūnų hibridai, svetimžemių ir invazinių laukinių gyvūnų rūšių gyvūnai bei Lietuvos teritorijoje natūraliai negyvenę laukiniai gyvūnai turi būti sugauti arba numarinti per trumpiausią įmanomą terminą, bet ne ilgesnį kaip vienas mėnuo.

37. Leidžiama išleisti į laisvę nelaisvėje laikomus Lietuvos teritorijoje natūraliai gyvenančių rūšių gyvūnus į buveines, iš kurių jie buvo paimti, ar į jiems būdingas buveines, jeigu tikėtina, kad laisvėje šie gyvūnai išgyvens. Leidimo turėtojas apie numatomą gyvūnų išleidimą į laisvę turi ne vėliau kaip prieš 10 darbo dienų raštu arba el. paštu pranešti atitinkamam RAAD ir gauti jo raštišką pritarimą. RAAD, gavęs pranešimą apie numatomą gyvūnų išleidimą, per 5 darbo dienas pritaria arba pateikia motyvuotą atsakymą, kodėl gyvūnų negalima išleisti į laisvę. Atsakymą Leidimo turėtojui RAAD pateikia raštu arba el. paštu.

38. Leidimo turėtojai kiekvienais metais iki sausio 10 d. raštu arba elektroniniu paštu pateikia RAAD duomenis apie aptvaruose, voljeruose ar kituose statiniuose laikomų laukinių gyvūnų rūšis ir skaičius. RAAD kiekvienais metais iki sausio 31 d. šiuos duomenis kartu su informacija apie išduotus Leidimus raštu arba el. paštu pateikia AAA pagal patvirtintą formą (Taisyklių 5 priedas). AAA kiekvienais metais iki kovo 1 d. pateikia Aplinkos ministerijai raštu arba elektroniniu paštu apibendrintą informaciją apie išduotus Leidimus nurodant suvestinėje aptvaro, voljero ar kito statinio savininką, vietą, laikomų gyvūnų rūšis ir skaičius.

39. Leidimo turėtojai privalo tvarkyti registrą, kuriame įrašomi duomenys apie laikomus laukinius gyvūnus (rūšis, laukinių gyvūnų skaičius, amžius, lytis, sveikata, gimimo ir gaišimo datos, išsigijimo šaltinis, informacija apie laukinių gyvūnų perkėlimą, pervežimą į kitą vietą). Registras ir Leidimas turi būti pateikiamas aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnams paprašius.

40. Laukinių gyvūnų užkrečiamųjų ligų kontrolė vykdoma vadovaujantis Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2006 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. B1-281 „Dėl gyvūnų užkrečiamųjų ligų kontrolės“ (Žin., 2006, Nr. [48-1760](#)).

41. Ne rečiau kaip kas treji metai Leidimą išdavęs RAAD tikrina laukinių gyvūnų laikymo sąlygas aptvare, voljere ar kitame statinyje. Neplaniniai patikrinimai gali būti organizuojami gavus asmenų rašytinį motyvuotą skundą dėl Leidimo turėtojo veiklos, gavus kito kompetentingo viešojo administravimo subjekto rašytinį motyvuotą prašymą ar pavidimą atlikti Leidimo turėtojo veiklos patikrinimą, turint informacijos ar kilus pagrįstų įtarimų dėl Leidimo turėtojo veiklos, kuri gali neatitikti Taisyklių ir kitų laukinės gyvūnijos apsaugą, naudojimą ir laikymą nelaisvėje reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, siekiant užtikrinti, kad yra pašalinti ankstesnio patikrinimo metu nustatyti trūkumai, kai yra priimtas RAAD direktoriaus motyvuotas sprendimas dėl skundo ar kitos gautos informacijos tyrimo.

42. RAAD konsultuoja ir teikia metodinę pagalbą Leidimų turėtojams ir Asmenims, ketinantiems gauti Leidimą, savo kompetencijos klausimais, įgyvendina kitas prevencinio pobūdžio priemones, padedančias Leidimų turėtojams laikytis teisės aktų reikalavimų.

43. Privalomųjų patikrinimų planai skelbiami RAAD tinklalapyje.

44. RAAD Leidimo turėtoją apie privalomąjį patikrinimą informuoja raštu arba elektroniniu paštu ne vėliau kaip prieš 10 kalendorinių dienų.

45. Patikrinimas atliekamas dalyvaujant Leidimo turėtojui arba jo įgaliotam asmeniui. RAAD pareikalavus, Leidimo turėtojas arba jo įgaliotas asmuo privalo pateikti visus dokumentus, susijusius su laukinių gyvūnų laikymu ir išsigijimu, jeigu šių dokumentų Leidimo turėtojas nėra pateikęs kitam priežiūrą atliekančiam subjektui.

46. Jeigu aptvaras ar voljeras, įrengtas aptveriant mišką ar dalį miško, yra nenaudojamas 1 metus ir daugiau (jame nelaikomi laukiniai gyvūnai), RAAD kreipiasi į savivaldybės vykdomąją instituciją su siūlymu panaikinti sprendimą dėl fizinių asmenų lankymosi apribojimo šioje teritorijoje. Apie priimtą sprendimą RAAD Leidimo turėtoją informuoja per 5 darbo dienas.

47. Jeigu Leidimo turėtojas nesilaiko Taisyklių, Lietuvos Respublikos gyvūnų globos, laikymo ir naudojimo įstatymo, Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatymo bei kitų teisės aktų, reglamentuojančių laukinės gyvūnijos naudojimą, reikalavimų, RAAD nurodo konkretų terminą, per kurį privaloma ištaisyti trūkumus ir įvykdyti nurodytus reikalavimus. Leidimo turėtojo prašymu šis terminas gali būti pratęsiamas. Jeigu per nurodytą terminą, kuris su pratęsimu negali būti ilgesnis kaip 3 mėnesiai, pažeidimai nepašalinami, RAAD priima sprendimą dėl Leidimo panaikinimo. Apie priimtą sprendimą Leidimo turėtojas informuojamas per 5 darbo dienas.

48. Jei Leidimo galiojimas panaikinamas, gyvūnai savininko sprendimu gali būti perduodami kitiems Asmenims, turintiems Leidimą ir sąlygas laikyti perduodamus gyvūnus, arba numarinami teisės aktų nustatyta tvarka.

III. LAUKINIŲ GYVŪNŲ PAĖMIMAS IŠ BUVEINIŲ, STEBĖJIMAS, FILMAVIMAS, FOTOGRAFAVIMAS, NAUDOJIMAS MOKSLO, MOKYMO, ŠVIETIMO, ESTETIKOS TIKSLAIS

49. Leidimas naudoti laukinius gyvūnus (Taisyklių 6 priedas) reikalingas:

49.1. laisvėje esančių laukinių gyvūnų paėmimui iš buveinių juos numarinant zoologinių kolekcijų sudarymui, mokslo, mokymo, švietimo, estetikos ar gausos reguliavimo tikslais (išskyrus gyvūnams ir atvejams, nurodytiems Taisyklių 50 punkte);

49.2. laisvėje esančių laukinių gyvūnų (išskyrus pelinius graužikus, kurmius, varliagyvius, moliuskus, vorus, vabzdžius ir kitus bestuburius gyvūnus) stebėjimui, fotografavimui, filmavimui, piešimui, balsų įrašinėjimui ir gyvūnų žymėjimui, matavimams ar kitiems tyrimams, kuriems gyvūnus reikia sugauti ar laikinai (iki 1 val.) paimti iš buveinių, arba jie yra trikdomi, pažeidžiamos jų buveinės ar gyvenamoji aplinka;

49.3. naudoti laukinius gyvūnus mokslo, mokymo, švietimo, estetikos tikslais juos paimant ar nepaimant iš buveinių, jeigu laukinių gyvūnų naudojimas numatomas saugomose teritorijose, kur yra apribotas žmonių lankymasis;

49.4. paimti iš rūšies buveinės medžiojamiesiems gyvūnams priskiriamų rūšių gyvūnus ne Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklėse nustatytu medžiojimo termino metu.

50. Leidimas naudoti laukinius gyvūnus nereikalingas:

50.1. kai gyvūnai nepaimami iš buveinių, netrikdomi ir nepadaroma žala jų būstams ar buveinėms;

50.2. paimti ne komerciniais tikslais pelinius graužikus, kurmius, moliuskus, varliagyvius vorus, vabzdžius ir kitus bestuburius gyvūnus, kurie nepriskirti saugomoms rūšims pagal Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymą;

50.3. paimti iš buveinių visų rūšių žuvis, nėges ir vėžius. Žuvis, nėgės ir vėžiai iš rūšies buveinių paimami Mėgėjiškos žūklės taisyklių, Licencinės žūklės organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo, Verslinės žvejybos Lietuvos žuvininkystės vidaus vandens telkiniuose taisyklių, Specialiosios žvejybos vidaus vandenyse tvarkos aprašo, Specialiosios žvejybos jūrų vandenyse taisyklių, Verslinės žvejybos Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir priekrantės žvejybos specialiųjų reikalavimų nustatyta tvarka;

50.4. paimti medžiojamųjų rūšių gyvūnus, kurie pagal Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklės priskiriami medžiojamiesiems gyvūnams ir turi Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklėse nustatytus jų medžiojimo terminus. Šie gyvūnai nustatytuoju medžiojimo termino metu paimami iš buveinių Medžioklės Lietuvos Respublikoje taisyklių nustatyta tvarka;

50.5. sodybose ir negyvenamuose pastatuose bei jų priklausiniuose šių objektų savininkams, valdytojams ir naudotojams nepaisant Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklėse nustatytų terminų, naudojant Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklėse numatytas leistinas gaudymo priemones, gaudyti bei pasiimti tų rūšių plėšriuosius medžiojamuosius gyvūnus, kuriems minėtose taisyklėse yra nustatytas leistinas jų medžioklės terminas.

51. Leidimus naudoti laukinius gyvūnus išduoda:

51.1. RAAD, jei laukinius gyvūnus ketinama naudoti vieno RAAD kontroliuojamoje teritorijoje, išskyrus atvejus, nurodytus Taisyklių 51.2.1 ir 51.2.2 punktuose;

51.2. AAA:

51.2.1. paimti iš rūšies buveinės medžiojamiesiems gyvūnams priskiriamų rūšių gyvūnus ne Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklėse nustatytu medžiojimo termino metu medžioklės plotuose;

51.2.2. kai žvėrys, nepriskirti medžiojamiesiems gyvūnams, paimami iš buveinių juos numarinant 49.1 punkte nustatytais tikslais medžioklės plotuose ir Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių nustatytais būdais;

51.2.3. kai laukinius gyvūnus ketinama naudoti daugiau negu 1 RAAD kontroliuojamoje teritorijoje.

52. Asmuo, ketinantis vykdyti Taisyklių 49 punkte nurodytas veiklos rūšis, Leidimą naudoti laukinius gyvūnus išduodančiai institucijai privalo pateikti raštišką prašymą dėl leidimo naudoti laukinius gyvūnus.

53. Prašyme turi būti:

53.1. fizinio asmens vardas, pavardė, adresas arba juridinio asmens, kitos organizacijos, jos atstovybės ar filialo pavadinimas, buveinės adresas, kodas ir kontaktiniai duomenys (telefono, fakso numeriai, elektroninio pašto adresas);

53.2. norimų naudoti gyvūnų ar jų grupių pavadinimai, naudojimo būdas ir tikslas, laikas, vieta (vietos), paėmimo būdas, ketinamas paimti gyvūnų kiekis (jeigu gyvūnus ketinama paimti iš buveinių);

53.3. medžiotojo, vardas, pavardė, medžiotojo bilieto numeris (tais atvejais, kai paėmimui bus naudojami medžiojimo įrankiai, nustatyti Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklėse);

53.4. jei paraišką teikia juridinis asmuo, kita organizacija, jos atstovybė ar filialas – fizinių asmenų, vykdysiančių paėmimą, vardai, pavardės, atsakingas asmuo;

53.5. kitos, leidimo naudoti laukinius gyvūnus prašančio asmens nuomone, svarbios aplinkybės;

53.6. fizinio asmens parašas (jei paraišką teikia fizinis asmuo), juridinio asmens, kitos organizacijos ar jos filialo vadovo ar jo įgalioto asmens parašas.

54. Leidimą naudoti laukinius gyvūnus išduodanti institucija, gavusi prašymą ir nustačiusi, kad jame nurodyti ne visi reikiami duomenys ir informacija, per 5 darbo dienas apie tai raštu arba el. paštu praneša pareiškėjui. Tokiu atveju terminas, nurodytas Taisyklių 55 punkte, skaičiuojamas nuo patikslintų duomenų gavimo dienos.

55. Leidimą naudoti laukinius gyvūnus išduodanti institucija, išnagrinėjusi pateiktą prašymą, leidimą išduoda arba motyvuotai atsisako jį išduoti ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos. Apie priimtą neigiamą motyvuotą sprendimą pareiškėjas informuojamas raštu arba el. paštu.

56. Leidimas naudoti laukinius gyvūnus neišduodamas, jeigu:

56.1. laukinių gyvūnų naudojimo tikslas neatitinka Taisyklių 49.1 punkte nustatytų tikslų;

56.2. jei ketinama medžioti ar paėmimą vykdyti iš motorinių transporto priemonių, tarp jų ir lėktuvų;

56.3. jei ketinama medžioti ar paėmimą vykdyti naudojant kaip jauką aklius ar sužalotus gyvūnus, taip pat naudojant magnetofonus, elektrinius ir elektroninius prietaisus, kurie gali užmušti ar apsvaiginti, dirbtinės šviesos šaltinius, veidrodžius ir kitokius akinančius prietaisus, prietaisus taikiniams apšviesti, taikiklius naktiniam šaudymui, kuriuos sudaro elektroninio vaizdo didintuvai arba vaizdo konverteriai, sprogmenis, tinklus ar spąstus, kurie yra neatrankiniai pagal jų principą arba naudojimo sąlygas, arbaletus, nuodus ir užnuodytus ar anestezuojančius jaukus, dujas ar dūmus, naudojamus gyvūnui išvaryti, pusiau automatinius ir automatinius ginklus su dėtuve, kurioje telpa daugiau nei du šoviniai;

56.4. prašyme nurodyti ne visi Taisyklių 54 punkte išvardyti duomenys ir informacija; ir Asmuo nepateikė nurodytų papildomų duomenų ir informacijos;

56.5. prašyme nurodyti klaidingi duomenys;

56.6. prašymą pasirašė ne juridinis asmuo, kitos organizacijos ar jos filialo vadovas arba jo įgaliotas asmuo.

57. RAAD, prieš išduodamas Leidimą naudoti laukinius gyvūnus, jei naudoti laukinius gyvūnus numatoma ir saugomose teritorijose, raštu arba el. paštu suderina leidimo sąlygas su atitinkamos saugomos teritorijos direkcija.

58. Jeigu AAA išduoda leidimą naudoti laukinius gyvūnus, kai iš anksto negalima nustatyti, kur ir kokių rūšių laukiniai gyvūnai bus naudojami, AAA gali nenurodyti leidime

konkrečių rūšių, kurias leidžiama naudoti, ir naudojimo vietos, leidimo papildomų sąlygų skiltyje iš anksto aptariamos naudojimo sąlygos ir nustatomi draudimai.

59. Apie Taisyklių 51.2.2 punkte numatytą AAA išduoto leidimo naudoti laukinius gyvūnus naudojimo vietą šio leidimo turėtojas ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas raštu arba el. paštu informuoja atitinkamą RAAD ir suderina su saugomų teritorijų direkcija, jei planuojama naudoti laukinius gyvūnus šioje saugomoje teritorijoje ar jos direkcijai priskirtoje saugomoje teritorijoje.

60. Jei Taisyklių 49.1 ir 49.4 punktuose nurodyta veikla vykdoma medžioklės plotuose Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių nustatytais būdais, ją vykdysiantis leidimą naudoti laukinius gyvūnus turintis asmuo privalo ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas raštu arba el. paštu informuoti medžioklės plotų naudotojus ir atitinkamą RAAD apie numatomą vykdyti veiklą ir nurodyti tikslią datą ir vietą.

61. Jeigu leidimas naudoti laukinius gyvūnus išduodamas paimti laukinius gyvūnus iš buveinių, pasibaigus šio leidimo galiojimo laikui, jį turėjęs Asmuo leidimą išdavusiai institucijai per 10 darbo dienų raštu pateikia ataskaitą, kurioje nurodomos paimtų laukinių gyvūnų rūšys ir skaičius. Ataskaitos pateikimo data nurodoma leidimo naudoti laukinius gyvūnus papildomų sąlygų eilutėje.

62. Leidimas naudoti laukinius gyvūnus išduodamas ne ilgesniam kaip 12 mėnesių laikotarpiui.

63. Asmuo, vykdamas 49 punkte nurodytą veiklą, privalo su savimi turėti Leidimą naudoti laukinius gyvūnus.

64. Iki kiekvienų metų balandžio 1 d. RAAD ir AAA parengia ir Aplinkos ministerijai pateikia praėjusių metų ataskaitą apie išduotus leidimus naudoti laukinius gyvūnus ir jų gavėjų pateiktus duomenis, pateiktus pasibaigus leidimo naudoti laukinius gyvūnus galiojimo laikui.

65. Paimti laukinius gyvūnus iš jų buveinių globos ir gydymo tikslais ir juos laikyti nelaisvėje leidžiama be Leidimo naudoti laukinius gyvūnus. Nelaisvėje laikomiems laukiniams gyvūnams, paimtiems iš buveinių globos ir gydymo tikslais, turi būti sudarytos tinkamos sąlygos išgijimui vadovaujantis Gyvūnų globos, laikymo ir naudojimo įstatymu ir šių Taisyklių 4 priede nurodytais reikalavimais.

IV. ZOOLOGINIŲ KOLEKCIJŲ SUDARYMAS IR INFORMACIJOS APIE JAS KAUPIMAS

66. Asmenys gali paimti laukinius gyvūnus iš buveinių zoologinėms kolekcijoms sudaryti ir papildyti:

66.1. saugomų rūšių gyvūnus ir laukinius paukščius – pagal Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašą;

66.2. medžiojamuosius gyvūnus – pagal Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisykles;

66.3. laukinius gyvūnus – pagal šių Taisyklių III skyriuje nustatytus reikalavimus.

67. Draudžiama:

67.1. rinkti bei sudaryti visų rūšių laukinių gyvūnų kiaušinių, netgi jei jie yra tušti, kolekcijas, išskyrus mokymo ir mokslo tiriamiesiems darbams, turint leidimą naudoti saugomas rūšis pagal Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašą arba leidimą naudoti laukinius gyvūnus, išduotą pagal šių Taisyklių reikalavimus;

67.2. sudaryti ir papildyti kolekcijas neteisėtai paimtais iš rūšies buveinių, neteisėtai į Lietuvos Respubliką įvežtais ar kitaip įgytais laukinių gyvūnų egzemplioriais.

68. Zoologinės kolekcijos tvarkytojas privalo raštu arba elektroniniu paštu pateikti informaciją AAA apie zoologinę kolekciją, jeigu ji eksponuojama ar ketinama ją eksponuoti, ar papuošti viešas vietas, bei pateikti visą informaciją apie šią zoologinę kolekciją sudarančias laukinių gyvūnų rūšis. Eksponuojamos ar puošiančios viešas vietas zoologinės kolekcijos tvarkytojas kas 5 metus iki sausio 15 d. privalo raštu arba elektroniniu paštu pateikti AAA

informaciją, kurioje nurodoma, kokiomis rūšimis zoologinė kolekcija papildyta, kiekis ir papildymo data, informacija apie zoologinės kolekcijos tvarkytojo pasikeitimą ir kita, zoologinės kolekcijos tvarkytojo nuomone, svarbi informacija.

69. AAA kaupia informaciją apie zoologines kolekcijas Zoologinių kolekcijų registre, kuriame nurodomas zoologinės kolekcijos numeris, zoologinės kolekcijos tvarkytojas, kolekcijos laikymo adresas, informacijos apie kolekciją pateikimo data ir ataskaitos pateikimo data.

V. LAUKINIŲ GYVŪNŲ ŽYMĖJIMAS

70. Bet koks gyvūnų paženklinimas ženklų neturi trukdyti gyvūnui laisvai judėti, tenkinti fiziologinius poreikius ar kitaip jam kenkti. Ženklininti laukinius gyvūnus galima tik konkrečiai kiekvienai gyvūnų grupei ar rūšiai ženklininti pritaikytomis priemonėmis. Gyvūnų gaudymo ir ženklinimo priemonės, būdai, metodai privalo būti pagrįsti laukinių gyvūnų biologijos bei ekologijos ypatumais ir būti jiems nekenksmingi, netraumuoti bei sukelti kuo mažesnę stresą.

71. Saugomų rūšių laukinių gyvūnų žymėjimo reikalavimus nustato Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašas ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2007 m. kovo 16 d. įsakymas Nr. B1-306 „Dėl nelaisvėje laikomų laukinių gyvūnų ženklinimo“ (Žin., 2007, Nr. [35-1309](#)).

72. Laisvėje gyvenančius laukinius gyvūnus ženklininti leidžiama tik vykdant mokslo tiriamuosius darbus ir turint Taisyklių III skyriuje nurodytą leidimą naudoti laukinius gyvūnus (jeigu jis reikalingas pagal Taisyklių 49.2. punkto reikalavimus).

73. Aptvaruose, voljeruose ir kituose statiniuose eksperimentiniais, veisimo ar kitais tikslais laikomi gyvūnai gali būti žymimi pagal savininko pasirinktą sistemą (ženklų numeracija, spalva ir pan.).

VI. LAUKINIŲ GYVŪNŲ KRYŽMINIMAS IR VEISIMAS

74. Laukinius gyvūnus kryžminti ir toliau juos veisti leidžiama tik mokslinių tyrimų tikslais turint AAA išduotą Leidimą naudoti laukinius gyvūnus (Taisyklių 6 priedas).

75. Asmuo, ketinantis vykdyti laukinių gyvūnų kryžminimą mokslinių tyrimų tikslais, pateikia AAA raštišką prašymą. Prašyme nurodomas fizinio asmens vardas, pavardė, adresas arba juridinio asmens, kitos organizacijos, jos atstovybės ar filialo pavadinimas, adresas, įstatų (nuostatų) kopija, telefono ir fakso numeriai, elektroninio pašto adresas, atsakingo už numatomus darbus asmens vardas ir pavardė, vietovė, kurioje bus vykdomi numatomi darbai ir laikomi gyvūnai, pagrindžiamoji informacija apie numatomų darbų tikslus ir rezultatus.

76. AAA, gavusi prašymą, dėl leidimo išdavimo (neišdavimo) konsultuojasi su Aplinkos ministerija ir, esant reikalui, su mokslo institucijomis. Konsultacijų metu ir prieš išduodant leidimą kryžminimui įvertinamas šios veiklos tikslingumas ir ar gyvūnų hibridai neturės galimybės patekti į laisvę.

77. Leidimą laukinių gyvūnų naudojimui (leidime nurodant, kad leidžiama gyvūnus kryžminti) AAA išduoda arba pateikia raštišką motyvuotą atsakymą dėl leidimo neišdavimo per 20 darbo dienų. AAA, gavusi prašymą ir nustatčiusi, kad prašyme pateiktos informacijos neužtenka priimti sprendimui dėl leidimo kryžminimui išdavimo, apie tai per 15 darbo dienų praneša raštu pareiškėjui ir nustato 10 darbo dienų terminą papildomai informacijai pateikti. Tokiu atveju leidimo išdavimo (arba motyvuoto atsakymo pateikimo) terminas skaičiuojamas nuo papildomos informacijos pateikimo dienos.

78. Veisiant laukinius gyvūnus, turi būti laikomasi Taisyklių 4 priede nustatytų reikalavimų.

VII. IŠKAMŠŲ IŠ LAUKINIŲ GYVŪNŲ GAMINIMAS

79. Aplinkos ministerijos įgaliotas respublikinis specializuotas muziejus (toliau – Muziejus) organizuoja metalinių iškamšų žymėjimo ženklų (toliau – Žetonai) pagaminimą ir išdavimą, vykdo iškamšų gamintojų (taksidermistų) darbo koordinavimą, pagamintų iškamšų apskaitą, nustato iškamšų gamybos registro (toliau – Registras) pavyzdinę formą ir iki kiekvienų metų balandžio 1 d. parengia ir AAA pateikia išsamią informaciją apie praėjusių metų iškamšų gamybą Lietuvos Respublikoje. Apibendrintai turi būti pateikiama informacija apie per praėjusius metus iš iškamšų gamintojų sukauptus duomenis, apie iškamšų gamybą Lietuvoje, žetonų išdavimą, teikiamos išvados ir analizė.

80. Lietuvos Respublikos teritorijoje pagamintos roplių, paukščių ir žinduolių iškamšos ženklinamos žetonais, ant kurių turi būti šie įrašai: žetono serija, numeris ir žodis „LITHUANIA“, išskyrus iškamšas, pagamintas ar įgytas iki 2010 m. sausio 1 d.

81. Registro lapai turi būti sunumeruoti, susiūti ir užantspauduoti susiuvimo vietoje paskutiniame lape. Įrašai turi būti be pataisymų, o, jei taisymai buvo daryti, jie turi būti patvirtinti Registrą pildančio asmens parašu.

82. Gaminti iškamšas leidžiama tik asmenims, turintiems žetonus ir registruojantiems visas savo pagamintas iškamšas Registre. Šie reikalavimai netaikomi, kai gaminami (ruošiami) tik medžioklės trofėjai (kailiai, iltys, kaukolės su ragais ir pan.) iš laukinių gyvūnų, sumedžiotų vadovaujantis Medžioklės Lietuvos Respublikoje taisyklėmis.

83. Draudžiama priimti visų rūšių gyvūnus ir gaminti iš jų iškamšas, jei jie buvo neteisėtai sumedžioti, nušauti ar kitaip tyčia numarinti, išskyrus atvejus, kai neteisėtai paimti gyvūnai yra realizuojami Bešeimininkio, konfiskuoto, valstybės paveldėto, į valstybės pajamas perduoto turto, daiktinių įrodymų, lobių ir radinių perdavimo, apskaitymo, saugojimo, realizavimo, grąžinimo ir pripažinimo atliekomis taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 26 d. nutarimu Nr. 634 (Žin., 2004, Nr. [86-3119](#)), nustatyta tvarka.

84. Iškamšų gamintojas gali paimti visų rūšių laukinius gyvūnus ar jų dalis iškamšų gaminimui tik iš asmenų, pateikusių laukinių gyvūnų ar jų dalių teisėtą įsigijimą patvirtinančius dokumentus ar jų kopijas. Jeigu dėl iškamšos pagaminimo kreipiasi asmuo, neturintis laukinių gyvūnų ar jo dalių teisėtą įsigijimą patvirtinančių dokumentų, iškamšų gamintojas apie tai nedelsdamas raštu (arba el. paštu) informuoja atitinkamą RAAD, kurio kontroliuojamoje teritorijoje yra iškamšų gamybos vieta.

85. Iškamšų gamintojas, priėmęs negyvą laukinį gyvūną iškamšos gamybai, nedelsdamas ant gyvūno kojos pritvirtina žetoną ir daro įrašą apie gyvūną Registre, nurodydamas gyvūno rūšį, tikslią arba numanomą žuvimo priežastį, matomus sužalojimus, jo radimo vietą, laiką bei kitas aplinkybes, radėjo asmens duomenis (vardą, pavardę, adresą), apytikslį gyvūno amžių, lytį, teisėtą įsigijimą patvirtinančio dokumento pavadinimą ir numerį. Kiekvienam tokiam įrašui suteikiamas numeris, kuris turi būti toks pat, kaip ir numeris, esantis ant žetono, pritvirtinto ant gyvūno, vėliau, pagaminus iškamšą ar preparatą, šis žetonas turi būti perkeltas ir pritvirtintas prie jo stovo ar kitos tinkamos ir matomos vietos. Jeigu gyvūnas sunaikinamas, apie tai daromas įrašas Registre, o jo žymėjimui naudotas žetonas kartu su Taisyklių 86.2 punkte nurodyta pateikti informacija grąžinamas Muziejui.

86. Iškamšų gamintojas privalo:

86.1. griežtai laikytis Muziejaus nustatytų iškamšų žymėjimo būdų;

86.2. kiekvienais metais iki vasario 1 d. Muziejui pateikti informaciją apie pagamintas iškamšas;

86.3. tinkamai saugoti žetonus, užtikrinti, kad jie nepatektų kitiems asmenims;

86.4. praradus žetonus, apie tai nedelsiant pranešti Muziejui, nurodant prarastų žetonų numerius;

86.5. kai iškamšų gamyba nutraukiama, nedelsiant Muziejui grąžinti iš jo gautus ir nepanaudotus žetonus;

86.6. darbo vietoje laikyti Registrą ir žetonus;

86.7. leisti aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnams, pateikusiems tarnybinių pažymėjimą, paprašius patikrinti ar apžiūrėti gamybines patalpas, šaldytuvus, turimus gyvūnus, iškamšas, žetonus ir Registrą;

86.8. laikytis Taisyklių ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių laukinės gyvūnijos naudojimą, reikalavimų.

87. Pagamintas iškamšas mokykloms, muziejams, kitoms mokslo ar mokymo institucijoms, miškų urėdijoms ir saugomų teritorijų direkcijoms eksponuoti švietimo ir mokymo tikslais ar kitaip naudoti leidžiama tik turint šių iškamšų (gyvūnų) teisėtą įgijimą patvirtinančius dokumentus, iškamšos privalo būti paženklintos žetonais. Komerciniais tikslais iškamšos eksponuojamos ar kitaip naudojamos vadovaujantis Prekybos laukiniais gyvūnais taisyklių reikalavimais.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

88. Asmenys, pažeidę Taisyklių reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Laukinių gyvūnų naudojimo taisyklių
1 priedas

(Leidimo laikyti nelaisvėje laukinius gyvūnus forma)

(Herbas)

LEIDIMAS LAIKYTI NELAISVĖJE LAUKINIUS GYVŪNUS

20... m. d. Nr.

(vieta)

Leidimas išduotas
(fizinio asmens vardas, pavardė, adresas arba juridinio asmens, kitos
organizacijos, jos atstovybės ar filialo pavadinimas, adresas)

.....
Numatomo įrengti aptvaro, voljero ar kito statinio adresas

.....
Aptvaro, voljero ar kito statinio plotas ir kiti matmenys

.....
Numatomos laikyti laukinių gyvūnų rūšys

.....
Individų skaičius (iš jų patinų, patelių, jauniklių)

.....
Laukinių gyvūnų laikymo tikslas (eksponavimas, veisimas ir pan.)

.....
Papildomos sąlygos

(pareigų pavadinimas) A. V.

(parašas)

(vardas ir pavardė)

DRAUDŽIAMŲ LAIKYTI NELAISVĖJE LAUKINIŲ GYVŪNŲ RŪŠIŲ SĄRAŠAS

1. Krokodilai (*Crocodylia*), visos rūšys
2. Kloakiniai (*Monotremata*), visos rūšys
3. Nepilnadančiai (Edentata), visos rūšys
4. Kaguanai (*Dermoptera*), visos rūšys
5. Beždžionės (*Primates*), visos rūšys
6. Šuniniai (*Canidae*), išskyrus pilkąjį vilką (*Canis lupus*), rudąją lapę (*Vulpes vulpes*), usūrinį šunį (*Nyctereutes procyonoides*) ir paprastąjį šakalą (*Canis aureus*)
7. Lokiniai (*Ursidae*), išskyrus rudąją mešką (*Ursus arctos*)
8. Didžioji panda (*Ailuropoda melanoleuca*)
9. Mažoji panda (*Ailurus fulgens*)
10. Paprastasis meškėnas (*Procyon lotor*)
11. Viveriniai (*Viverridae*), visos rūšys
12. Hieniniai (*Hyaenidae*), visos rūšys
13. Katiniai (*Felidae*), išskyrus vilpišį (miškinę katę) (*Felis silvestris*) ir paprastąjį lūšį (*Lynx lynx*)
14. Irklakojai (ruoniai) (*Pinnipedia*), visos rūšys
15. Banginiai (*Cetacea*), visos rūšys
16. Sirenos (*Sirenia*), visos rūšys
17. Straubliniai (*Proboscidea*), visos rūšys
18. Tapyriniai (*Tapiridae*), visos rūšys
19. Raganosiniai (*Rhinocerotidae*), visos rūšys
20. Vamzdžiadančiai (*Tubulidentata*), visos rūšys
21. Hipopotaminiai (*Hippopotamidae*), visos rūšys
22. Žirafiniai (*Giraffidae*), visos rūšys
23. Skujuočiai (*Pholidota*), visos rūšys
24. Pilkoji (karolininė) voverė (*Sciurus carolinensis*)

Pastaba. Sąraše nurodoma konkreti rūšis arba aukštesnis sisteminis vienetas (šeima arba būrys), tokiu atveju laikoma, kad visos rūšys, kurias jungia šis sisteminis vienetas, taip pat yra įtrauktos į sąrašą.

Laukinių gyvūnų naudojimo taisyklių
3 priedas

**(Prašymo gauti leidimui laikyti nelaisvėje laukinius gyvūnus
forma)**

(pareiškėjas (fizinio asmens vardas, pavardė arba juridinio asmens, kitos organizacijos, jos atstovybės
ar filialo pavadinimas))

(adresas, telefono/fakso numeris, elektroninio pašto adresas, kiti duomenys)

..... regiono aplinkos apsaugos departamentui

PRAŠYMAS GAUTI LEIDIMUI LAIKYTI NELAISVĖJE LAUKINIUS GYVŪNUS

20..... m. d. Nr.

Prašome išduoti leidimą laikyti nelaisvėje laukinius gyvūnus.
Duomenys apie numatomą įrengti aptvarą, voljerą ar kitą statinį:

.....
.....

Projektuojamas aptvaro, voljero ar kito statinio adresas:

.....

Aptvaro, voljero ar kito statinio plotas bei kiti matmenys (tvorų aukštis ir kt.):

.....

Numatomos laikyti laukinių gyvūnų rūšys:

Individų skaičius (iš jų patinų, patelių, jauniklių):

.....

Laukinių gyvūnų laikymo tikslas (eksponavimas, veisimas, kita (nurodyti)):

.....

(pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

Pastaba. Prašymui suteikiamas numeris ir rašomas pareigų pavadinimas, kai prašymą teikia juridinis asmuo, kita organizacija, jos atstovybė ar filialas.

LAUKINIŲ GYVŪNŲ LAIKYMO NELAISVĖJE REIKALAVIMAI

I. GYVŪNŲ LAIKYMO NELAISVĖJE BENDRIEJI REIKALAVIMAI

1. Laukinius gyvūnus (toliau – Gyvūnai) laikant nelaisvėje, turi būti atsižvelgiama į rūšių biologinius poreikius ir rūšiai būdingą socialinį jautrumą.

2. Patalpų, voljerų, aptvarų, narvų, baseinų, terariumų ir kitų patalpų, kuriose laikomi gyvūnai (toliau – Patalpos), minimalūs dydžiai nelaisvėje laikomiems gyvūnams nustatyti 1 lentelėje „Nelaisvėje laikomų laukinių gyvūnų patalpų minimalūs dydžiai“. Jeigu šioje lentelėje nėra konkrečios rūšies, jai taikomi patalpų minimalūs dydžiai, kurie nustatyti panašaus dydžio ir panašios sisteminės grupės gyvūnams.

3. Nelaisvėje laikant gyvūnus:

3.1. laikymo patalpos turi tenkinti visus gyvūnų poreikius ir nevaržyti jų gyvybinių funkcijų ir veiklos;

3.2. gyvūnai turi nepatirti skausmo, streso, nepatogumų;

3.3. turi būti atsižvelgiama į natūralius kiekvienos rūšies gyvybinius ciklus, temperatūros režimą, šviesos ir tamsos proporcijas. Trūkstant natūralaus apšvietimo, jis kompensuojamas dirbtine šviesa;

3.4. gyvūnams susirgus, jie turi būti gydomi, suteikiama veterinarinė pagalba. Sergantiems gyvūnams karantinuoti turi būti sudarytos sąlygos laikyti juos atskirai nuo sveikų gyvūnų;

3.5. gyvūnus laikant lauko aptvaruose ar voljeruose, turi būti sudaromos sąlygos apsaugoti juos nuo skersvėjų, kritulių, saulės, kitų stresą sukeliančių dirgiklių;

3.6. gyvūnai maitinami periodiškai pilnaverčiu kiekvienai rūšiai ar rūšių grupei būdingu maistu, nuolat aprūpinami vandeniu (žinduoliai ir paukščiai turi nuolat turėti vandens, ropliai – pagal rūšies biologinius ypatumus) bei maisto įsisavinimui būtinomis medžiagomis (gastrolitais ir kt.). Veisiamiems, besiruošiantiems žiemos įmygiui, sergantiems ir karantinuojamiems gyvūnams sudaromi atskiri racionai, kurie pakeičiami, pasikeitus gyvūno fiziologinei būsenai ar sveikatos būklei.

4. Draudžiama kartu laikyti giminingų, galinčių laisvai kryžmintis rūšių gyvūnus, išskyrus atvejus, kai pagal šių Taisyklių reikalavimus yra gautas Leidimas naudoti laukinius gyvūnus kryžminimui (Taisyklių 5 priedas).

5. Laikant nelaisvėje laukinius gyvūnus, turi būti užtikrinama, kad gyvūnai neištrūktų ir neturėtų galimybių ištrūkti į laisvę; būtų užtikrinamas lankytojų saugumas (zoologijos soduose ir lankomuose voljeruose, aptvaruose ir kituose objektuose, kuriuose laikomi laukiniai gyvūnai).

1 lentelė

Nelaisvėje laikomų gyvūnų patalpų minimalūs dydžiai, m²

Eilės Nr.	Gyvūnų rūšis arba aukštesnė sisteminė grupė, gyvūnų skaičius	Lauko patalpa, m ²	Vidaus patalpos, m ²	Aukštis, m	Kiti reikalavimai
1.	VARLIAGYVIAI		0,5	0,6	tinkama šviesa ir drėgmė, galimybė slėptis
2.	ROPLIAI				
2.1.	smulkūs ropliai (driežai, gyvatės) – 10 vnt. (iki 0,5 m ilgio)		1	0,6	

Eilės Nr.	Gyvūnų rūšis arba aukštesnė sisteminė grupė, gyvūnų skaičius	Lauko patalpa, m ²	Vidaus patalpos, m ²	Aukštis, m	Kiti reikalavimai
2.2.	gyvatės iki 1,5 m ilgio, 2 vnt.		2	1	įrengtos vietos slėptis ir laiptoti
2.3.	vidutiniai ropliai (agamos, baziliskai, scinkai) 2 vnt.		1	0,6	
2.4.	stambūs ropliai (pitonai, anakondos) (iki 4 m ilgio), 4 vnt.		3	1,5–2	akmenys šliaužioti ir odai valyti
2.5.	stambūs ropliai (pitonai, anakondos) (ilgesni kaip 4 m), 2 vnt.		4	2	akmenys šliaužioti ir odai valyti
2.6.	varanai, nuodadančiai ir kt. tokio dydžio driežai (apie 1 m ilgio) – 2 vnt.		2	1	įrengtos vietos slėptis ir laiptoti
2.7.	smulkūs ir vidutiniai vėžliai (nuo 4 cm iki 30 cm), 4 vnt.		1	0,75	
2.8.	stambūs vėžliai (daugiau kaip 30 cm) – 2 vnt.	4	2	1	
2.9.	krokodilai iki 2 m ilgio, 1 vnt.	5	5	1,5	ne mažesnis kaip 1,5 m skersmens ir 0,6 m gylio baseinas
2.10.	krokodilai daugiau kaip 2 m ilgio, 1 vnt.	10	10	1,5	ne mažesnis kaip 2,5 m skersmens ir 1 m gylio baseinas
3.	PAUKŠČIAI				
3.1.	smulkūs (žvirblio dydžio) paukščiai – 5 vnt.	1	1	1	vietos tupėti, medžiai
3.2.	vidutinio (varnėno) dydžio paukščiai – 2 vnt.	1	1	1	vietos tupėti, medžiai
3.3.	balandžio dydžio paukščiai, tilvikai – 2 vnt.	2	1	1	vietos tupėti, medžiai
3.4.	vidutinio dydžio balandžiai (kaip keršulis)	3	1	1,5	vietos tupėti, medžiai
3.5.	stambūs balandžiai (kaip karūnuotieji balandžiai), 1 vnt.	5	2	2	vietos tupėti, medžiai
3.6.	fazanai, kiti vidutinio dydžio vištiniai paukščiai, 1 vnt.	3	1	2	
3.7.	kurtiniai, tetervinai, 1 vnt.	5		3	
3.8.	antys, žąsys, smulkieji garniai, baubliai, ibiai – 2 vnt.	5	2	3	tvoros aukščio standartas taikomas skraidantiems individams, kitiems – tvoros aukštis 1,5 m. Būtinai vandens baseinas
3.9.	gulbės, kormoranai,	8	2	3	aukščio standartas

Eilės Nr.	Gyvūnų rūšis arba aukštesnė sisteminė grupė, gyvūnų skaičius	Lauko patalpa, m ²	Vidaus patalpos, m ²	Aukštis, m	Kiti reikalavimai
	garniai, gandrai, 1 vnt.				taikomas skraidantiems individams, kitiems – tvoros aukštis 1,5 m. Būtinai vandens baseinas
3.10.	pelikanai, 1 vnt.	10	2	2	būtinai vandens baseinas
3.11.	Smulkūs sakalai, paukštvanagiai, 1 vnt.	5	2	3	vietos tupėti, nišos, medžiai, vieta maudytis
3.12.	vidutinio dydžio plėšrieji paukščiai (suopis, vištvanagis), 1 vnt.	8	2	3	vietos tupėti, nišos, medžiai, vieta maudytis
3.13.	stambūs sakalai, lingės, pesliai, žuvininkai	20	3	4	vietos tupėti, medžiai, vieta maudytis
3.14.	grifai, ereliai, 1 vnt.	20	6	3	vietos tupėti, medžiai
3.15.	smulkios pelėdos (pelėdikė, žvirblinė pelėda, kitos panašaus dydžio pelėdos), 1 vnt.	4	2	3	vietos tupėti, medžiai, stuobriai
3.16.	vidutinio dydžio pelėdos (naminė pelėda, mažasis apuokas, liepsnotoji pelėda ir panašaus dydžio pelėdos), 1 vnt.	10	2	4	vietos tupėti, medžiai, stuobriai
3.17.	stambios pelėdos (didysis apuokas ir panašaus dydžio pelėdos), 1 vnt.	20	3	4	vietos tupėti, medžiai
3.18.	gervės, 1 vnt.	20	4	3	būtinai vandens telkiniai
3.19.	smulkios gervių rūšys (gražuolėlė ir panašaus dydžio gervės), 1 vnt.	10	4	3	būtinai vandens telkiniai
3.20.	afrikinis strutis 3 vnt.	40	10	2	voljeras be stogo. Jokio kontakto su lankytojais
3.21.	kiti stručiai (emu, nandu, kazuarai) – 4 vnt.	30	10	2	voljeras, aptvaras be stogo
3.22.	pingvinai – 10 vnt.	30	10	2	būtinai ne seklesnis kaip 1 m gylio baseinas
3.23.	stambūs pingvinai (karališkasis ir imperatoriškasis pingvinai) – 5 vnt.	30	10	2	būtinai ne seklesnis kaip 1 m gylio baseinas
4.	ŽINDUOLIAI				
4.1.	už voverę smulkesni graužikai ir vabzdžiaėdžiai – 4 vnt.	1	1	1	būtinai sąlygos slėptis ir laiptoti
4.2.	voverės dydžio graužikai – 4 vnt.	2	2	2	būtinai sąlygos slėptis ir laiptoti
4.3.	graužikai iki triušio dydžio (išskyrus plėšriuosius žinduolius) – 2 vnt.	4	2	1,6	
4.4.	dygliatriušis, kapibara,	10	3	2	išskyrus dygliatriušį,

Eilės Nr.	Gyvūnų rūšis arba aukštesnė sisteminė grupė, gyvūnų skaičius	Lauko patalpa, m ²	Vidaus patalpos, m ²	Aukštis, m	Kiti reikalavimai
	mara, bebras – 2 vnt.				būtinai vandens telkinys
4.5.	plėšrieji žinduoliai iki lapės dydžio – 2 vnt.	6	2	3	turi būti vietos laiptoti, slėptis, audinėms būtinai vandens baseinas
4.6.	lapės, mangutai – 2 vnt.	10 kiekviena m papildoma m šeimos nariui – 3 m ² (pirmų metų jaunikliai nelaikomi papildomais šeimos nariais).	2	2	turi būti sąlygos kasti urvus, slėptis, vesti jauniklius
4.7.	mažos katės (vilpišis, Tolimųjų rytų katės ir kitos panašaus dydžio katės), 1 vnt. ir 3 papildomiems šeimos nariams (jaunikliams iki 1 metų amžiaus)	20	2	1,8 m viršutinė tvoros dalis su ne mažiau kaip 45° kampu vidun palinkusiu „stogeliu“ ir būtinu elektros užtvaru.	turi būti vietos ir sąlygos slėptis, vesti jauniklius, laiptoti
4.8.	ūdra, 1 vnt.	10	2	2	būtinai vandens baseinas, vietos slėptis
4.9.	vilkas, 1 vnt.	25 Kiekviena m papildoma m šeimos nariui (pirmų metų jaunikliai nelaikomi papildomais šeimos nariais) – po 25 m ²	6	3 Voljero ar aptvaro tvora ne žemesnė kaip 1,8 m su ne mažesniu kaip 45° kampu vidun palinkusiu „stogeliu“. Į žemę tvoros tinklas įkasamas iki 0,8 m arba į vidinę pusę ant žemės užlenkiama ne mažiau kaip 1–1,5 m ruožas.	turi būti sąlygos kasti gruntą.
4.10.	lūšis, 1 vnt.	25	6	3 arba 2 m, kai viršutinė tvoros dalis su ne mažiau kaip 45° kampu vidun palinkusiu „stogeliu“ ir	turi būti sąlygos laiptoti

Eilės Nr.	Gyvūnų rūšis arba aukštesnė sisteminė grupė, gyvūnų skaičius	Lauko patalpa, m ²	Vidaus patalpos, m ²	Aukštis, m	Kiti reikalavimai
				būtinu elektros užtvaru.	
4.11.	meškėnai, 2 vnt.	24 m ² kiekviena m papildomai laikomam gyvūnui – 3 m ² .		2 m ir dengtas stogas arba būtinas ne seklesnis kaip 1 m gylio baseinas	tik uždaro (su tinklo stogu) tipo voljeruose, kurių viduje įrengiamas namelis slėptis ir sudarytos sąlygos laiptoti. Būtinas vandens telkinėlis ar indas su vandeniu
4.12.	leopardas – 1 vnt.	30	6	3	sąlygos laiptoti
4.13.	liūtas, tigras – 1 vnt.	25	12	3	sąlygos laiptoti. Dubliuojama tvora, taip pat elektros užtvara
4.14.	meškos – 1 vnt.	30	6	3	dubliuojama elektros užtvara. Sudaromos galimybės slėptis ir ilsėtis
4.15.	baltoji meška	50	6	3	dubliuojama elektros užtvara. Sudaromos galimybės slėptis ir ilsėtis
4.16.	ruoniai, jūrų liūtai, vėpliai	50	10	2	ne seklesnis kaip 2 m gylio vandens telkinys, išlipimo sąlygos
4.17.	vidutinio dydžio kengūros – 2 vnt.	25	4	2	
4.18.	stambios kengūros – 2 vnt.	40	12	2	
4.19.	šernas, pekaris – 2 vnt.	20	5	1,8	
4.20.	tapyras – 2 vnt.	20	20	2	būtinas vandens baseinas
4.21.	ožkos, avys, stirnos, smulkios antilopės – 2 vnt.	30	10	2	gali būti įrengiamos uolos laiptoti
4.22.	kulanai, zebrai, antilopės, elniai – 2 vnt.	50	20	2	pietinių platumų rūšims būtinos uždaros žiemojimo patalpos
4.23.	archarai, Marko Polo avinai, snieginiai avinai, melsvasis avinas 1 vnt.	50	4	3	užtikrinama galimybė laiptoti uolomis ar kitais tvirtais paviršiais, užtikrinančiais tinkamą žvėrių kanopų priežiūrą
4.24.	alpinis, sraigtaragis, sibirinis, snieginis ožiai, gemzės, muflonai, 1 vnt.	30	-	3 (muflonui – 2 m)	būtina sukurti dirbtines sąlygas laiptoti akmenimis, uolomis.
4.25.	briedis, 1 vnt.	50	20	2,5	
4.26.	danieliai, 1 vnt.	30	-	1,8	
4.27.	dykaragiai, 1 vnt.	50	6	2 arba 1,3 m aukščio tvora ir elektros užtvaras	dykaragiams naudojama elektros užtvaros srovė, nuo kurios turi būti apsaugoti žmonės ir kiti voljere laikomi gyvūnai.
4.28.	raganosiai – 2 vnt.	150	20	2	

Eilės Nr.	Gyvūnų rūšis arba aukštesnė sisteminė grupė, gyvūnų skaičius	Lauko patalpa, m ²	Vidaus patalpos, m ²	Aukštis, m	Kiti reikalavimai
4.29.	begemotas – 2 vnt.	100	30	2	ne seklesnis kaip 2 m gylio vandens telkinys
4.30.	nykštukinis begemotas – 2 vnt.	60	20	2	ne seklesnis kaip 1,5 m gylio vandens telkinys
4.31.	drambliai – 2 vnt.	250	120	8–10	būtinai vandens telkinys
4.32.	žirafos – 2 vnt.	200	100	8–10	
4.33.	smulkios beždžionės (iki 1 kg svorio) – 1 vnt.	5	1	2	būtinai sąlygos laiptoti
4.34.	vidutinio dydžio beždžionės (markatos, pavianai) – 2 vnt.	10	10	3	būtinai sąlygos laiptoti
4.35.	gibonai – 2 vnt.	50	20	3	būtinai sąlygos laiptoti
4.36.	žmogbeždžionės – 2 vnt.	60	20	3	būtinai sąlygos laiptoti, žaisti
4.37.	skruzdėdos, šarvuočiai, tinginiai, 2 vnt.	10	4	2,5	tinginiams būtinai laipynės
4.38.	delfinai, 1 vnt.		55 (vandens paviršiaus ploto)	mažiausiai 220 m ³ baseino vandens tūrio	Suaugusiu delfinas laikomas: patinas nuo 8 metų amžiaus, patelė nuo 6 metų amžiaus. Patelėms nuo 3 m. amžiaus iki 6 m. amžiaus ir patinams nuo 3 m. amžiaus iki 8 m. amžiaus skiriama pusė suaugusiam delfinui nustatyto vandens paviršiaus ploto ir tūrio. Jaunikliams iki 3 metų amžiaus papildomas plotas gali būti neskaičiuojamas.

Pastabos:

- Laikant tos pačios rūšies antrą gyvūną, minimalus patalpos dydis nustatomas, vienam gyvūnui būtiną plotą padidinant pusantro karto, jeigu 1 lentelėje nenurodyta kitaip.
- Gyvūnų porai su jaunikliais iki 1 m. amžiaus patalpų minimalus dydis atitinka dvigubą 1 suaugusiam individui nustatytą patalpos minimalų dydį.
- Tų rūšių laukiniai gyvūnai, kuriems 1 lentelėje nenurodytas minimalus patalpos dydis, atsižvelgiant į jų dydį ir biologines savybes, laikomi tokio dydžio patalpose, kurios nurodytos panašaus dydžio ir panašiomis biologinėmis savybėmis pasižymintiems gyvūnams.
- Laikant nelaisvėje žuvis ir bestuburius, taikomi I skyriuje nustatyti gyvūnų laikymo nelaisvėje bendrieji reikalavimai.

II. REIKALAVIMAI VARLIAGYVIŲ LAIKYMOUI NELAISVĖJE

- Varliagyviams laikyti skirtame terariume turi būti sausumos ir vandens aplinkos plotas.
- Vandenyje gyvenantys varliagyviai laikomi gėlavandeniuose akvariumuose.
- Temperatūros ir vandens (drėgmės) režimas turi atitikti kiekvienos laikomos rūšies natūralių gyvenimo sąlygų reikalavimus.

9. Aukštomis temperatūroms atsparūs tropikų varliagyviai negali būti laikomi žemesnėje nei 26 °C laipsnių temperatūroje.
10. Terariumai turi būti periodiškai vėdinami.

III. REIKALAVIMAI ROPLIŲ LAIKYMOUI NELAISVĖJE

11. Ropliai gali būti laikomi įrengtame pagal kiekvienos rūšies biologinius reikalavimus terarariume, turi būti nustatytas tinkamas rūšiai (atsižvelgiant į jos natūralias gyvenimo sąlygas laisvėje) šviesos režimas, temperatūra, įrengta šildymo sistema. Oro temperatūra ir oro drėgmė turi būti periodiškai matuojami. Šviesos režimas turi atitikti natūralius rūšies poreikius, bet jis negali trukti ilgiau kaip 14 valandų per parą.

12. Terariumuose turi būti skirtingo temperatūrinio režimo zonos, kad ropliai galėtų pasirinkti buvimo vietą.

13. Terariumai turi būti periodiškai vėdinami.

14. Maistas ropliams turi atitikti rūšies natūralius mitybinius poreikius, užtikrinti vitaminų, mineralų, amino rūgščių poreikį.

15. Roplių terariumuose ir voljeruose turi būti:

15.1. tinkamas gruntas;

15.3. vandens ir grunto (smėlio, dulkių) maudyklės;

15.4. atsižvelgiant į rūšies gyvenimo aplinką gamtoje sudarytos sąlygos laiptuoti (laiptuoti tinkamos uolos, šakos, stuobriai), plaukioti (atsižvelgiant į rūšies natūralias gyvenimo sąlygas gamtoje), kasti gruntą, slėptis po akmenimis, tarp lapų;

15.5. neturi būti aštrių briaunų, duriančių, pjaunančių paviršių;

15.6. laikant veisiamus individus, sudaromos tinkamos sąlygos dėti kiaušinius;

15.7. sudarytos galimybės stebėti bet kurį terariumo kampelį;

15.8. sudaromos sąlygos išvengti kitų terariume laikomų rūšių gyvūnų neigiamos įtakos;

15.9. turi būti sudaromos sąlygos ramybės stadijos ciklams (jeigu reikia) (žiemos miegui), taip pat jauniklių auginimui.

IV. REIKALAVIMAI ŽINDUOLIŲ LAIKYMOUI NELAISVĖJE

16. Žolėdžiai žinduoliai bet kuriuo metu turi turėti galimybę rasti maistą ir vandenį; kitų sistemtinių grupių žinduoliai maitinami nustatytu režimu.

17. Reikalavimai elninių žvėrių laikymui nelaisvėje:

17.1. žvėrys nuolat turi gauti šakelinio maisto, žiemą jis turi sudaryti ne mažiau kaip 20 procentų bendro raciono;

17.2. taurusis elnias. Ne rujos metu elniai gyvena atskirose grupėse, todėl turi būti sudaromos sąlygos atskirai laikyti patinus, atskirai – patelas su jaunikliais;

17.3. danielius. Voljeras ar aptvaras turi būti natūraliai sausas arba drenuotas;

17.4. stirna. Vienerių metų jaunikliai laikome tame pačiame plote kaip ir suaugę individai. Kadangi patinai būna agresyvūs, jiems gali būti pašalinami ragai (kai žvėrys juos nuvalo ir jie „sukaulėja“);

17.5. briedis. Patinai ir patelės (ypač vaikus vedžiojančios patelės) turi turėti galimybę gyventi atskirai.

18. Dykaragiai. Stumbrai, bizonai, laukiniai jakai ir buveinių priežiūrai auginamos ekstensyvos naminių dykaragių (Hekų galvijai ir kt.) veislės visus metus laikomos atviruose voljeruose ar aptvaruose, kuriuose įrengtos pastogės, apsaugančios nuo saulės ir kritulių. Visos buivolų rūšys žiemą laikomos uždaroje patalpose.

19. Avys ir ožkos.

19.1. muflonai visus metus gali būti laikomi atvirame voljere ar aptvare, įrengiant pastoges nuo lietaus ir saulės bei užtvartas nuo vėjo ir skersvėjo. Atvirame voljere ar aptvare

įrengiant pastoges nuo lietaus ir saulės bei užtvaras nuo vėjo ir skersvėjo visus metus laikomi visų rūšių bei porūšių archarai, Marko Polo avinai, snieginiai avinai, alpinis, sraigtaragis, mėlynasis (nachuras), sibirinis, snieginis ožiai, gemzės. Kalnuose natūraliai gyvenantiems ožiams, kuriems turi būti užtikrinama galimybė laiptoti uolomis ar kitais tvirtais paviršiais, užtikrinančiais tinkamą žvėrių kanopų priežiūrą;

19.2. karčiuotieji avinai ir kitos šiltojo klimato avių rūšys turi turėti žiemos patalpas.

20. Šuninių šeima. Šuninių šeimos žvėrys pakankamai judrūs, pagal prigimtį maisto ieško bėgiodami, todėl voljeras ar aptvaras turi būti erdvus, su įrengtomis kliūtėmis.

21. Katinių šeima. Voljeruose ar aptvaruose būtina įrengiamos uždaros patalpos žvėrimis slėptis ar vesti jaunikius, taip pat medžių stuobriai nagams galėti, teritorijai ženklinti ir smėlio plotas kailio priežiūrai.

22. Meškos. Rudajai meškai (lokiui) įrengiamas voljeras turi būti saugus, jeigu jis pritaikytas eksponavimui, būtina su dviguba tvora ar barjeru, saugančiu nuo galimo žvėrių ir žmonių kontakto. Tvorą iš vidaus dubliuojama elektros užtvara. Žiemos miegui patalpa turi būti izoliuota, apsaugota nuo skersvėjų ir kritulių. Meškoms turi būti sudaromos galimybės laiptoti ir maudytis, kailį valyti smėlio ploteliuose.

V. REIKALAVIMAI PAUKŠČIŲ LAIKYMU NELAISVĖJE

23. Negalintys skristi paukščiai gali būti laikomi atviruose (be tinklinio stogo ar perdangos) voljeruose ar aptvaruose, skraidantys būtina laikomi tik uždengtuose voljeruose ar narvuose.

24. Voljerai ir aptvarai vandens paukščiams:

24.1. Lietuvos Respublikos teritorijoje paplitusios ir Lietuvos klimatui atsparios vandens paukščių, gandrinių, tilvikų rūšys laikomos lauko voljeruose. Lietuvoje žiemojančios rūšys (ir panašaus klimato zonose žiemojančios rūšys) gali likti žiemoti atviruose voljeruose, jeigu juose yra neužšalančio vandens telkinys ir patalpa slėptis nuo vėjo, skersvėjo ir kritulių. Jautrios ir neatsparios Lietuvos klimatui rūšys atviruose voljeruose laikomos tik šiltuoju metų laiku, kitu periodu joms skiriamos tinkamai įrengtos vidaus patalpos;

24.2. voljerai vandens paukščiams aptveriami ne žemesne kaip 1,5 m tvora, kurios 0,5 m nuo žemės juostoje tinklo akies dydis ne daugiau kaip 3–4 cm, likusioje dalyje – ne daugiau kaip 5–6 cm;

24.3. vandens paukščiams, ypač antims, gulbėms, žąsims būtinas vandens telkinys. Gandriniams paukščiams gali būti skirti tik indai maudytis ir atsigerti;

24.4. tilvikiniams paukščiams teritorija negali būti betonuota, padengta plytelėmis, kitu tvirtu pagrindu.

25. Voljerai ir aptvarai vištiniams paukščiams:

25.1. Lietuvoje gyvenančios miško vištinių paukščių rūšys, taip pat kurapkos gali būti laikomos lauko voljeruose, kuriuose įrengtos vietos slėptis nuo lietaus bei vėjo, skersvėjų. Putpelei, Lietuvoje ir panašaus klimato zonose nežiemojančioms vištinių paukščių rūšims būtina įrengti patalpas žiemojimui ar sudaryti galimybes žiemą jomis naudotis paukščiams pasirenkant patiemis;

25.2. voljeras ar aptvaras turėtų būti orientuotas į pietinę pusę, apšviestas saulės, pakankamai sausas – jei tokių sąlygų nėra, teritoriją reikia drenuoti. Voljero gruntas gali būti natūralus, su papildomai pasodintais augalais, pageidautina įrengti didesnius smėlio ir žvyro plotelius skirtus paukščiams prižiūrėti plunksnas ir rinkti akmenukus (gastrolitus). Vidinės patalpos gali turėti betonuotas ar kita danga dengtas grindis;

25.3. gruntas ir grindys (dangos) turi būti nuolat valomos, dezinfekuojamos;

25.4. vištinių paukščių voljero stogas (tinklas) turėtų būti minkštas, lankstus, kad kylantys paukščiai nesusižalotų;

25.5. kurtinių ir tetervinių mitybai būtinas natūralios augalijos priedas, o kurtiniams žiemos metu – šviežios pušų šakos su spygliais.

26. Voljerai plėšriesiems paukščiams ir pelėdoms:

26.1. Palearktikos zonos plėšrieji paukščiai ir pelėdos laikomi lauko voljeruose su įrengtomis vietomis slėptis nuo lietaus bei vėjo, skersvėjų. Kitoms rūšims būtinos žiemojimo patalpos arba įrengtos patalpos, į kurias paukščiai gali įskristi ir patys pasirinkti buvimo vietą;

26.2. voljero stogo viršus turi būti tinklinis, paukščiai turi turėti galimybę šildytis saulėje;

26.3. voljero viduje turi būti negilus indas paukščiams maudytis arba mažas sekus vandens telkinėlis. Plunksnų priežiūrai galima įrengti smėlio plotelį paukščiams maudytis;

26.4. voljeras (aptvaras) kai kuriems plėšriesiems paukščiams turi būti pakankamo, tačiau riboto dydžio, kad nervingu būdu pasižymintys sakalai, vištvanagiai labai dideliuose voljeruose neišvystytų didelio greičio ir nežūtų atsitrenkę ir susižaloję į voljero sieną ar lubas (stogą);

26.5. veisimui laikomų paukščių voljerai gali būti aklini arba jų tinklinės sienos pridengiamos nepermatoma danga.

27. Voljerai balandžiams:

27.1. visoms laukinių balandžių rūšims voljerai (narvai) turi būti įrengiami su lauko ir vidaus skyriais; jautrios Lietuvos klimatui, ne Palearktikos kilmės rūšys žiemą privalomai laikomos tik vidinėse patalpose, kuriose temperatūra negali būti žemesnė kaip 15 laipsnių šilumos;

27.2. voljerai balandžiams turi būti su natūraliu gruntu arba jis suformuojamas dirbtinai. Paukščiai turi turėti vandens šaltinius atsigeriti ir maudytis, taip pat smėlio plotelius plunksnų valymui. Balandžiai laikomi poromis.

28. Voljerai gervėms laikyti:

28.1. gervės gali būti laikomos didesnėmis grupėmis, tačiau subrendę paukščiai perėjimo (dauginimosi) laiku turi gyventi atskirai. Šie paukščiai yra agresyvūs, todėl bent veisimosi metu neturėtų būti laikomi su kitomis paukščių rūšimis;

28.2. gervių voljerai (aptvarai) gali būti neuždengti, jeigu gervės negali skraidyti. Skraidyti galinčios gervės laikomos voljeruose su tinklo stogu. Palearktikos rūšys, lauko voljeruose su vidinėmis patalpomis, kuriose gyvena pasirinktinai, gali būti laikomos visus metus. Afrikinės, australinės rūšys žiemą laikomos uždaroje patalpose, kuriose temperatūra negali būti žemesnė už + 10 C. Lauko voljere šie paukščiai nelaikomi temperatūrai nukritus iki 0 °C laipsnių.

VI. REIKALAVIMAI LAUKINIŲ GYVŪNŲ LAIKYMOUI PARDUOTUVĖSE IR KITOSE PREKYBOS VIETOSE

29. Laukiniai gyvūnai, skirti pardavimui, turi būti kliniškai sveiki ir jų laikymo sąlygos turi atitikti Veterinarijos reikalavimus prekybai gyvūnais augintiniais, patvirtintus Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2010 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. B1-253 (Žin., 2010, Nr. [87-4628](#)). Tų rūšių laukiniai gyvūnai, kuriems Veterinarijos reikalavimuose prekybai gyvūnais augintiniais nenurodytos minimalios ploto normos, atsižvelgiant į jų dydį ir biologines savybes, laikomi tokio dydžio patalpose, kurios nurodytos panašaus dydžio ir panašiomis biologinėmis savybėmis pasižymintiems gyvūnams.

30. Transportiniame bokse (narve) gyvūnas gali būti laikomas ne ilgiau kaip 1 parą ir tik prekybos metu.

31. Lauko voljeruose (aptvaruose) pardavimui laikomiems gyvūnams taikomas 1 lentelėje Nelaivsėje laikomiems gyvūnams nustatytas vidaus patalpų dydis.

VII. REIKALAVIMAI LAUKINIŲ GYVŪNŲ LAIKYMOUI GLOBOS IR GYDYMO TIKSLAIS

32. Globos ir gydymo tikslais iš buveinių paimti laukiniai gyvūnai per 24 valandas turi

būti apgyvendinami jiems skirtose, jų biologinius ir fiziologinius, o gydymo tikslais paimtų gyvūnų – ir sanitarinius poreikius atitinkančiose sąlygose.

33. Patalpa (voljeras, aptvaras, narvas ar kt.) turi būti tokio dydžio, kad gyvūnas negalėtų būti per daug aktyvus, kad nesusižalotų, nepakenktų savo jutimo organų, galūnių.

34. Patalpos dydis turi būti ne mažesnis, kaip nustatyta 2 lentelėje (minimalus patalpos dydis laukiniams gyvūnams, laikomiems globos ir gydymo tikslais). Traumuoti (sužeisti) gyvūnai gali būti laikomi mažesnio ploto patalpose, jeigu siekiama laikinai suvaržyti jų judėjimą. Patalpų dydis jauniklių laikymui globos ir gydymo ir tikslais gali būti mažesnis, negu nustatyta 2 lentelėje.

2 lentelė

Minimalus patalpos dydis laukiniams gyvūnams, laikomiems globos ir gydymo tikslais (1 gyvūnui)

Eil. Nr.	Gyvūnai, gyvūnų grupės	Patalpos plotas (m ²)	Patalpos aukštis (m)	Specialūs reikalavimai
1.	Žvirblio dydžio paukštis	0,9	0,3	Sienelės gali būti aklinos
2.	Varnėno dydžio paukštis	0,15	0,3	Sienelės gali būti aklinos, kartelė tupėti pagal poreikį
3.	Balandžio dydžio paukštis	0,25	0,5	Sienelės gali būti aklinos
4.	Varnos dydžio paukštis	0,35	0,5	Sienelės gali būti aklinos
5.	Antys, žąsys	1	1	Vandens indas atsigerti ir plunksnoms tepti
6.	Gulbės	3	1	Vandens indas atsigerti ir plunksnoms tepti
7.	Gandrai, gervės, garniai	4	2	Neturi būti tiesioginio kontakto su žmonėmis, saugoti akis nuo jų snapų
8.	Smulkūs plėšrieji paukščiai ir pelėdos	0,5	1	Būtina kartelė tupėti. Su maistu duodama kailio ir plunksnų išvamai formuoti
9.	Suopio dydžio plėšrieji paukščiai ir pelėdos	1,5	1,5	Būtina kartelė tupėti. Su maistu duodama kailio ir plunksnų išvamai formuoti
10.	Ereliai, apuokai	4	2	Būtina kartelė tupėti. Su maistu duodama kailio ir plunksnų išvamai formuoti
11.	Ežiai, kiškiai	1	1	Geriausiai tinka aklinos sienelės
12.	Lapė, mangutas, bebras	2	1	Saugotis įkandimų, iširti sanitarinę būklę
13.	Stirna	5	1,5	Saugoti nuo stresų, garsinių signalų. Jei gyvūnas baikštus, mažinti patalpos plotą
14.	Elnias, danielius, briedis	12	2 (briedžiui – 2,5)	Jaunikliui dydis gali būti mažesnis
15.	Balinis vėžlys	0,5		Būtinai vandens indas. Veterinarijos gydytojas gali uždrausti naudoti vandenį
16.	Angis, žaltys	0,25		Gali būti akli patalpa. Vengti kontakto su žmonėmis

Laukinių gyvūnų naudojimo taisyklių
5 priedas

(Ataskaitos apie aptvaruose, voljeruose ir kituose statiniuose laikomus gyvūnus forma)

**APLINKOS MINISTERIJOS REGIONO APLINKOS APSAUGOS
DEPARTAMENTAS**

**ATASKAITA APIE APTVARUOSE, VOLJERUOSE IR KITUOSE STATINIUOSE
LAIKOMUS GYVŪNUS**

20... m. d. Nr.

(vieta)

Voljero, aptvaro ar kito statinio savininkas	Voljero, aptvaro ar kito statinio adresas, Leidimo Nr.	Laikomų gyvūnų rūšys ir skaičius	Pastabos

(pareigų pavadinimas) A. V.

(parašas)

(vardas ir pavardė)

Laukinių gyvūnų naudojimo taisyklių
6 priedas

(Leidimo naudoti laukinius gyvūnus formos pavyzdys)

(Herbas)

(leidimą išdavusios įstaigos pavadinimas)

LEIDIMAS NAUDOTI LAUKINIUS GYVŪNUS

_____ Nr. _____
(data)

(vieta)

Leidžiama pagal pateiktą _____
(fizinio asmens vardas, pavardė, adresas arba juridinio asmens,
kitos organizacijos,

(juridinio ar fizinio asmens adresas)

_____ prašymą Nr. _____
(prašymo gavimo data)

(stebėti, fotografuoti, filmuoti, piešti, įrašinėti balsus, atlikti kitus veiksmus, kai gyvūnai nepaimami iš gamtinės aplinkos, laikinai paimami, pažeidžiamos jų buveinės, numarinami ir paimami mokslo, mokymo, švietimo ir estetikos tikslams, kryžminami (kas reikalinga, įrašyti)

(vietovė, saugoma teritorija)

šiuos gyvūnus:

(gyvūnų rūšys, tikslus gyvūnų skaičius, jei juos leidžiama paimti)

Fiziniai asmenys, kuriems leista vykdyti laukinių gyvūnų paėmimą naudojant medžioklės įrankius:

(vardas (-ai), pavardė (-ės), medžiotojo bilieto (-ų) Nr.)

Papildomos sąlygos _____
(ataskaitos pateikimo data (jeigu ją reikia pateikti), kt.)

Leidimas galioja iki _____
(galiojimo laikas)

(pareigų pavadinimas) A. V.

(parašas)

(vardas ir pavardė)